

W 7
6/16

M. JOH. JACOB STÜBELIUS, Dresd.

Rector Illustris Aſſanici,

Ad Actum Oratorio - Poëticum,

Die proximâ ERNESTI, XXX. nempe Augusti mensis
antemeridiano tempore in Auditorio majore
habendum,

VIZTHUMIANA ID MEMORIA

flagitante.

in quo

JOH. GOTTHELFF SENFFIUS, Lommaz. *Oratione Latinâ solutâ,*

eaqve non proletariâ operâ compositâ, dicit solenniter de D. JOH.

GEORGII II. Elect. Saxonici *meritis in sacra & literarum studia,*

JOH. CHRISTIANUS FUNCCIUS, Wilsdrupp. *Lat. Carmen Heroi-*

cum amplum in laudem Indulgentissimi Regis Pol. & Elect. Saxoniae,

DOMINI FRIDERICI AUGUSTI *est. Domini nostri Clemen-*

tissimi, recitabit ob fidem datam sanctissime nobis, comprobataque nunc

etiam in dignè reparato Scholæ hujus edificio, ubi nec Illustris Prædis-

gni PONICKAVII, Patroni summi, cura silebitur, &

AUGUSTUS LOCHMANNUS, Spansberg. *Alcaicis Versibus plurimis*

nitidisque Potentissimo IMPERATORI CAROLO VI. in ipsâ Vi-

ctoriâ moderato, gratulabitur de Pace cum Turcis gloriose confectâ,

Favore suo studium in nostris excitaturos & benevole

adfuturos humanitate decentissimâ

invitat

DISSERTATIONE NUNCUPATA ISTA POSTERIORE

de

FRIDERICO WILHELMO, Illustrissimo Sa-
xonie Duce ac Pro-Electore quondam
Saxonico.

Valedixere nobis hæcenus in Academijs dimissi

GEORGIUS FRIDERICUS FIEDLER, Pfaffrod. *Orat. Lat. de parvis rerum*
magnarum initiis, adjuncto Carmine Heroico. Cui simili respondit JO.

CHRIST. FUNCCIUS.

CAROLUS AUGUSTUS MEYER, Cunnersdorff. *de Arte oblivionis, subnexo*

Carm. Germanico, cui felicem exitum precatus est simili EHRENFRIED

AUGUSTUS de TAUBENHEIM, Eques Misn. &

RUDOLPH GOTTLÖB BARTSCH, Donav. *de Plagio Etbnicorum sacro, ad-*

dito simul Carmine Jambico, cui Propempticum cecinit Eleg Latinâ JO.

GOTTLÖB DEUTRICH, Zadelensis.

Perorârunt JOH. THEODORUS DEUTRICH, Zadel. *expositis Oratione*
Lat. prolixiore Levitatis, improbitatis & Inſcitiae discipulorum quo-

JOH. GOTTLÖB DEUTRICH, frater hujus, *aliâ de Pœnis horrendis à*
peccatis nos absterrentibus.

JOH. GOTTFRIED STÜBEL, Annæmont. *investus est Orat. Latinâ in-*
dolos malos & consilia pessima Cardinalis Alberonii &c.

Omnes memoriter locuti sunt & loquentur.

MISENÆ, Literis SPAHNIANIS, MDCCXVIII.

*Fil. Henr. Magnificenti. Jo. Schumann
Ferru. D. Coffred. Albellum. 26. 1. 1818.*

IPSE fecit & faciet!

Eragimus nunc, quod superiore anno debebat fieri, nec differre nos voluissimus, nisi plurima obstitissent. Scilicet, quæ restant è vitâ FRIDERICI WILHELMI, Electoratus Saxonici quondam Administratores explicanda, carptim tradere nostrum putamus. Cum iis partibus fungeretur, magnificas à Johanne fratre cum Dorotheâ Mariâ, Joachimi Ernesti, Principis Anhaltini filiâ, VI. Kal. Januar. A. MDXCIII. Altenburgi celebratas nuptias præsentia suâ cohonestavit. Anno sequenti autem Ratisbonam profectus est, ut Comitibus indictis, quibus Rudolphus II. ipse Imperator, cum multis Imperii Principibus, intererat, coram adesset. Quod è Janonio auctore Mercurii Gallo-Belgici cognoscitur. Ibiqve, quæ bello Turcico, quod ultra decennium ancipiti fortunâ extractum fuit, profutura censuit, salubri consilio & operâ suggessit. Et quidem Cæsareæ Majestatis adeo se præstitit observantem, ut malevolorum sinistros rumores & obreftationes evitare haud potnerit. Cumqve publicis Imperii sacri negotiis, quantum quidem in ipso positum fuit, sedulo invigilârit, privatim quoqve pupillorum suorum atqve propinqvorum dignitati atqve commodis, in Variscorum terrâ illis postliminidè vindicandâ A. MDXCVII. & MDXCVIII. consuluit. Ipsius etiam prudenti ratione, secundum Hübneri affirmationem, tres Episcopatus, Martisburgensis, Naumburgensis & Misnensis domui annexi sunt Electorali. Inter cæteros à consiliis ipsi fuit Hartmannus Pistoris, Jctus insignis. Quod è Jo. Florentis Rivini Præfatione, Juris Enuntiativis præmissa, intellectum. Decem annos præfuerat CHRISTIANI I. Septem viri Sax. liberis & ipsorum hæreditati, ut inter alios è Sethi Calvisii etiam opere chronologico perspicitur. Antequam hac decederet statione, supplicium, quod ipsius jussu tamen, ut habet Hübnerus, datum fuerat, non sumptum est de Nicolao Crellio, quem pridie, quam funus CHRISTIANI I. deductum convenienti pompâ fuisset, Dresdæ in ædibus suis custodiri curaverat, donec quid de eo faciendum esset, statueretur. Paulò post in arcem Kœnigsteinium deportatum, carcèri, quem ipse D. Martino Miro paraverat, immitti jussit, ab ordinibus provinciarum, hoc postulantis, non unius sceleris & potissimum prodicionis patriæ reum actum, uti Strauchius è Chytræo narrat. Decimo Anno post, nimirum MDCI. VII. Iduum Octobris, uti Mencius refert, (Hoffmannus factum ait A. MDXCII. Ernestus MDCVII. uterqve falsi,) causâ illâ in aulâ Cæsaris examinatâ discussaqve, Pragæ sententia capitis in eum lata est, cujus vi gladio carnificis, in foro novo, prope macellum Dresdæ, percussus fuit. Quomodo ipsi quodammodo patrocinari celeberrimus Vir, Christianus Thomafius voluerit, hic tacebimus. B. Seligmannus laudat in Exercitatione quadam Academicâ FRIDERICI WILHELMI in religione sincera ardorem, qui contra Crellium & complices agendo apparuerit, nec minore in expediendis rebus Reip. salutaribus aliis in eosedulitate conspicit. Adtitisse ipsi ait Joh. Georgium, Electorem Brandenburgicum, avum matrem CHRISTIANI II. & JOH. GEORGII I. Principem summæ fortitudinis, pietatisqve non inferioris. Augustus Buchnerus in Panegyrico, dicto ipsis in exequiis D. JOHANNIS GEORGII I. Electoris Saxonie, prædicat, nostrum Ducem primariam personam, in iis, qui generosam hanc stirpem dextrè finxerint & in decorem restamqve proceritatem felici industriâ direxerint, fuisse. Vocatqve eum, Balthasar Mencius clementem, humanum, benignum ac mansuetum Principem; Joh. Jacobus Hoffmannus, Theologorum fautorem & Lutheri scriptorum assiduum lectorem; Joh. Hübnerus Principem, qui fatis laudari

ne

neqveat, perſuadens nobis, eum, quæcunqve per dies ſingulos egerit, in Calendario conſignâſſe. In quo ſæpe lectum, quod fruges convectæ ex agro, tonſæqve oves fuerint; & ejus generis plura. Id aliquando notatum, quod animi cauſâ ſpicarum manipulos impoſuerit pluſtro, & inde rurfus depromperit. E quo appareret, eorum eum, quæ procuratio reſ-domæſticæ requirat, fuiſſe gnariſſimum. Nicolaus Reuſnerus præco eſt maximæ laudis ejus, pietatis, & juſtiſſimæ virtutis. Polycarpus Lyſerus dedicavit ei à Martino Chemnitio relictos Libros III. Harmoniæ Evangelicæ, ubi cum arborem generoſam facit, ſub cujus umbrâ ſincero DEI cultui atqve incorruptæ religioni addicti hoſpitiſm & aſylum quæſiverint, & quæ ſalubres tulerit fructus effuderitqve, bonos omnes & ſuſtentantes & recreantes. Per eum omnes ſcholas inferiores & superiores reſtoreſcuiſſe, literarum humanitatis & pietatis ſtudia paſſim, magnâ cum juvenutis utilitate, viguiſſe, ſoliciteqve caſiſſe ipſum, ne imminens barbaries totam occuparet terram ac peſfundaret. Chriſtianus Junckerus in hitoriçâ relatione de Iſenaceniſis Gymnaſii bibliothecâ notat, FRIDERICI WILHELMI noſtri Exercitationes horarum ſubſecivarum Torgæ MDXCVIII. impreſſas, quæ exempla vet. ac recentioris hitoriæ, nec non moralia & ſapientum prudenter diſta contineant; monetqve, quod Ejusdem præcationes Latinas Torgæ MDXCV. in quartâ formâ editas, alibi viderit, de quibus Præcellentiſſimus SCHREBERUS, Collega quondam honoratiſſimus, nonnihil attulit in Miſcell. Lipſ. Obſervatione XLIV. Sunt aliâs à FRID. WILHELMO Duce collectæ ac uſurpatæ præcationes à Joh. Wanckelio A. MDCXIX. in formâ 16. publicatæ. Quæ de literariis ejus curis expoſuit SCHREBERUS ſtudioſè, repetere hîc nolo, ibi videntia. Neqve tamen piget meminiffe officinæ ipſius typographicæ in arce Torgavienſi, in quâ tot monumenta ſcriptorum curaverit excudi, ita peritus ejus artis & amans, ut, quod Geſnerus in Threnologiâ Acad. Viteberg. ſcribit, quoties licuerit per occupationes, inviſerit operas illas, iisqve adſederit attentus. Publico quoqve communicavit ibi SCHREBERUS Præfactionem, de ſtudio ejus Latinitatis & honeſtatis amore & fide in pupillos ejus teſtantem, quâ ſacravit his horas, ab Excellentiſſimo RITTERO, Patrono noſtro æſtumatiſſimo, acceptam. Poſſidet bibliotheca noſtra Afrana Lutheri Conciones per M. Joh. Wanckelium Principis noſtri autoritate in Lat. translatas linguam, & ab ipſo Scholæ huic, ut cæteris provincialibus, donatas. Ipſi unâ cum aliis Georgius Monethius, Paſtor Eccleſiæ Mellingenſis, inſcripſit Poëmata Stigeli, laudatqve in ipſo erga pias Muſas earumqve ſectatores beneficentiam illuſtrem, ob quam illæ ipſum ſine fine celebraturæ ſint, & quam Chriſtus remuneraturus eſſet. Habeo quoqve Abrahami Beutheri, Ludimoderatoris Mariæberg. gratulationem ob natalem FRIDERICI hujus WILHELMI filioli, A. MDLXXXVII. Dreſdæ excuſam; ubi Verſus Elegiaci præmiſſi ſinguli ſuis initiis oſtendunt literas, è quibus nomen FRIDER. WILHELMI componitur. Vocavit hunc ibi Chriſtianiſſimum & mitiſſimum Principem; item Magnanimum, amantem pacis, qui rarâ & clarâ pietate nitentiam; commendatqve in eo Integritatem, morum probitatem, clementiam, candorem; & proſitetur, doctis quod Muſis corde favere ſoleat. Confirmat hoc Godofredus Ludovici, in hitoriâ Gymnaſiorum Scholarumqve celebrium, dicens, eum, ut ſaluti Athenæi Altenburgeniſis proſpiceretur rectius, prolixiſſimè clementiſſimeqve curâſſe. Miror, quod Bœclerus ejus in rebus ſeculi poſt C. N. decimi ſexti non fecerit mentionem, & irarcor ferè Paulo Frehero, quod eum in cenſum Principum Eruitione ſingulari celebrium non retulerit, cum tamen non ſolum inclaruerit ſcriptis, ſed etiam in Academiâ Jenenſem in floridâ ætate miſſus, Reſtoris munus A. MDLXXIV. magnâ cum laude ac admiratione

ne

171 610 81

ne omnium sustinuerit. Charta hæc non recipit laudem ejus heroicæ pietatis, & multis sumtibus collectæ bibliothecæ, quâ cum condecoravit Balth. Menciis in historicâ de ipso narratione. Cum D. Martinus Caselius in aulâ ipsius Sacerdotis & Synedrii sacri Assessoris provinciam laudabiliter obiret, existimatus est dignissimus ab eo, cui defuncti Hungari, Generalis, ut dicitur, Superintendentis, Sparta crederetur, eâ lege, ut etiam Duci simul à primariis concionibus esset. Adeoque primus hic Ephorum fuit, quos Patriæ patres simul aulæ suæ Nathanes esse voluerunt; quod citatus LUDOVICI suis historiis Scholasticis inferuit. Uxorem utramque ac sobolem numerosam non negligemus. Traductâ enim pulchrè adolescentiâ, cum jam annum vigesimum primum excessisset, animam ad conjugium convertit. Prior fuit uxor SOPHIA, Ducis Württembergici CHRISTOPHORI gnata, in matrimonium ipsi data III. Non. Maji, A. MD LXXXIII. sed fato ipsi erepta in puerperio XII. Kalend. Sextilis A. MD XC. Altera ANNA MARIA, Comitis Palatini Neoburgici ad Rhenum, PHILIPPI LUDOVICI, filia, sociata ipsi IV. Kalend. Septembris, A. MD XCI. Cum utraqve fecundus ipsi fuit thorus. Ex illâ suscepit MARIAM DOROTHEAM, JOH. WILHELMUM FRIDERICUM, DOROTHEAM SOPHIAM, ANNAM MARIAM & Principem exanimam quendam, ex utero materno XII. Kal. Sext. A. MD XC. exsecutum. Ex hac procreavit JOH. PHILIPPUM, successorem suum, ANNAM SOPHIAM, FRIDERICUM, DOROTHEAM & FRIDERICUM WILHELMUM II. posthumum, qui fratri natu maximo successit & LXVI. ætatis annos explevit. Quamdiu vixerint isti liberi, & quæ fata singulorum fuerint, è Menciis, Spenero, Schowarto non exscribemus. Id intactum non prætermittimus, quod FRIDERICI WILHELMI II. altera conjux MAGDALENA SYBYLLA fuerit, à JOH. GEORGIO I. progenita, à Danico Principe CHRISTIANO vidua relicta, ex quâ nata est JOHANNA MAGDALENA, JOHANNI ADOLPHO, Duci Saxonum Leucopetræo postea nupta. Cum Pro-Electoratu decessisset, non multo post rebus humanis exemitus est, annos non plures quàm XL. natus, certè longiore vitâ dignissimus. Atque sic in cœlestem patriam & futuram civitatem, quæ nihil laborum, ferit, nihil turbarum, nihil alijs cujusquam vitii, magno cum mœnore suorum demigravit. Quippe ad suos reversus XVII. Kal. Novembris, A. MD CII. ægotare cœpit, & ipsis Nonis Julii horâ nocturnâ XI. beatissimam animam efflavit, Vinarie humatus, uti Menciis hoc nos docuit. Jam moriturus JOHANNEM PHILIPPUM, hæredem suum ad se venientem hortatus est, ut piè ageret vitam, ac diligenter in studiis versaretur, hoc pacto rectorem ipsum idoneum, ditionibus suis atq; civibus præfuturum ominatus. Monuit juxtâ ut nigri capitis, Gerittenbergeri nempe, Cancellarii sui, rationem haberet, plus de ipso meriti quàm ipsi rependi posset. Hæc in elogio ejus apud Menciium occurrentia tantummodò his apponimus:

Ex quo CHRISTIANUS revocatus ad astra reliquit

Consortem thalami progeniemque suam,

Hic Princeps celsæ consanguinitatis avite

Annexus vinclo sceptrâ gerenda capit.

Fidus Saxonie Præses, qui germina Ruse,

Aurea bulla velut præcipit, arte colat.

Mox invitatu procerum, populique rogata

Oris Saxonie dogmata falsa fugat,

Cumque Aquile Imperii Geticis premerentur ab armis,

Cæsarsusque serè jam trepidaret apex,

Urbe Ratisponâ Procerum conventus habetur

Præsente Imperii Præsidae & Ordinibus

Hic ensem, rutilo præfulgentem igne ferebat,

Cæsare sacros ab ingrediente lares, &c.

FINIS,

21

M. JOH. JACOB STÜBELIUS, Dresd.

Rector Illustris Astracii,

Ad Actum Oratorio - Poëticum,

Die proximâ ERNESTI, XXX. nempe Augusti mensis
antemeridiano tempore in Auditorio majore

habendum,

VIZTHUMIANA ID MEMORIA

flagitante.

in quo

JOH. GOTTHELFF SENFFIUS, Lommaz. *Oratione Latinâ solutâ,*
eâque non proletariâ operâ compositâ, dicer solenniter de D. JOH.

GEORGHII II. Elect. Saxonici *meritis in sacra & literarum studia,*

JOH. CHRISTIANUS FUNCCIUS, Wilsdrupp. *Lat. Carmen Heroi-*
cum amplum in laudem Indulgentissimi Regis Pol. & Elect. Saxonicæ,

DOMINI FRIDERICI AUGUSTI &c. Domini nostri Clemen-

tissimi, recitabit ob fidem datam sanctissime nobis, *comprobatamque nunc*
etiam in dignè reparato Scholæ hujus edificio, ubi nec Illustris Præsidis

DNI PONICKAVII, Patroni summi, cura silebitur, &

AUGUSTUS LOCHMANNUS, Spansberg. *Alcaicis Versibus plurimis*
nitiisque Potentissimo IMPERATORI CAROLO VI. in ipsâ Vi-

ctoriâ moderato, *gratulabitur de Pace cum Turcis gloriose confectâ,*

Favore suo studium in nostris excitaturos & benevole
adfuturos humanitate decentissimâ

invitat

DISSERTATIONCULA ISTA POSTERIORE

de

FRIDERICO WILHELMO, Illustrissimo Sa-

xoniæ Duce ac Pro-Electore quondam

Saxon

Valedicere nobis hæcenu

GEORGHUS FRIDERICUS FIEDLER.

magnarum inicitis, adjuncto Carmin

CHRIST. FUNCCIUS.

CAROLUS AUGUSTUS MEYER, Cu

Carm. Germanico, cui felicem exitu

AUGUSTUS de TAUBENHEIM

RUDOLPH GOTTLB BARTSCH, I

dito simul Carmine Jambico, cui Pro

GOTTLB DEUTRICH, Zadele

Perorârunt JOH. THEODORUS DEU

Lat. profixiore Levitatis, improb

rundam causis & effectibus.

JOH. GOTTLB DEUTRICH, frater

peccatis nos absterrentibus.

JOH. GOTTFRIED STÜBEL, Annæ

dolos malos & consilia pessima

Omnes memoriter locu

MISENÆ, Literis SPAHN

Handwritten note in cursive script at the bottom right of the page, partially obscured by the color checker chart.

